

Kánya (Milvus).

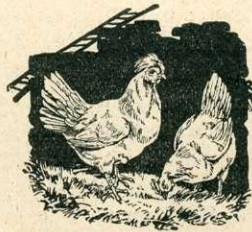
kivétellel, a repülő bagolyt sokkal inkább s nagyobb kitartással üldözik, mint a lomha mozdulatlanságban szunnyadót. Erre van alapítva tehát az egész vadászati módszer, mely abban áll, hogy a vadászterületet bekalandozzuk, szárnyas-ragadozó után keresve s a mint ilyent észreveszünk, a lehetőség szerint elrejtőzünk s a szelidített bagolyt felröppentjük. A legtöbb esetben már a fölemelkedés pillanatában megtámadja a bagolyt a közelgő madár, általában nagy mérgesen rácsapnak a ragadozó-madarak, vagy pedig, különösen a varjak és szarkák, nagy lármával kerülgetik s közbefogva őt, tőlük telhetőleg boszantják; — és ez az a pillanat, midőn a vadász jól alkalmazhatja lövéseit. — Természetes, hogy a vadászat e neméhez gyors lövés a főkéllék s a vadásznak értenie kell, hogy bármily rejtekből s bármily helyzetben, tehát térdelve, sőt fekvő is, gyorsan és biztosan célőzson, löjjon és találjon. — Némi fáradságot s nagy türelmet igényel a bagolyt annyira megszelidíteni, hogy a vadászat e neméhez használhassuk. Legfőképpen arra kell iparkodni, hogy az ne messze távozzék a vadásztól, különben lőtávolon kívül fognak alácsapni a szárnyas ragadozók — és ez kitartó gyakorlat által és azzal érhető el, hogy a bagoly bizonyos számú szárnytollát lenyirbáljuk és pedig oly módon, hogy a tollak belső zászlaját hosszában (magát a tollat azonban nem) éles ollóval lemetsszük. — Ismételt próbálgatás után a bagoly rászokik arra, hogy soha se repül 30—50 lépésnél messzibbre a vadásztól s ott leereszkedik. Hogy azután ismét kényelmesen befoghassuk, lábaira két karabély-horoggal ellátott rövid bőrbékót erősítünk. Ehhez szükséges, hogy a végső, kb. 3 cm. átmérőjű fémkarikát oly módon burkoljuk be, hogy azok ne szorítsanak; ez legegyszerűbben azáltal érhető el, ha a karikákat vászoncsikkokkal több rétegben körülcsavarjuk. Az így bebékózott bagolyt azután felemelhetjük a nélkül, hogy az fájdalmat okozna neki; egyébként pedig a bagolyt gyors fogással kell kezünkkel felemelni mindkét lábszáránál fogva s azután könnyen vihetjük magunkkal bal hónunk alatt, vagy inkább bal karunkon, miután a jobb kéz tartotta lábszárakat bal kezünkbe vesszük át. Itt meg kell jegyezni, hogy a bagoly kampójával soha sem vág a lábszárakat átfogó kéz felé. Annál ajánlatosabb a kabát bal ujját vastagon kibéleltetni, mert az uhu néha bele szokott vágni a köny-

nyen elérhető kabátba s ekkor érzékeny sebet okozhatna. De általában véve a bagoly csőre sohasem oly veszedelmes, mint karmai; a kifejlett bagoly ugyanis jelentékeny sebeket képes vágni az emberen és karmainak markolásával képes átfúrni az ember kezét is, minélfogva az óvatosság nagyon ajánlatos. Az említett módon megbékózott bagolylyal bal karunkon, jobb kezünkben pedig a szíjtalan puskával, alkalmas időben kivonulunk oda, ahol ragadozó-madarakat vélünk találhatni. Mindig lehetőleg fedett, alkalmas, szabad kilátást engedő helyen röpitjük fel a bagolyt s rögtön lökés helyzetbe tesszük magunkat. A vadász ügyességétől — a villámszerűen lecsapó szárnyas-ragadozókat biztosan találni — függ ezután a siker, mert mihelyt a vad észreveszi a vadászt, legtöbbnyire lőtávolon kívül marad. — Ölyvek és varjak lövése nem jár valami különös nehézségekkel, ámbár az utóbbiak is csak ritkán jönnek 30—35 méternél közelebbre. Valamennyi sólyom és kánya azonban, de különösen a karvaly, gyors röptük miatt csak nehezen lőhetők le s megjelenésük után rögtön kell reájuk löni, mert pl. egyes sólyomfajok csak egyszer, legfeljebb kétszer szoktak a bagolyra lecsapni. A héját legkényelmesebben ama pillanatban lőhetjük, midőn szorosan az uhu fölött lebeg, de ilyenkor nagyon vigyázni kell, nehogy a bagolyt is megsebesítsük. Magától értetődik, hogy a vadásznak arra is kell figyelmet fordítania, miszerint ruházatának színe a környék alapszínével összhangban legyen; legjobb szín a föld-szürke. Mily fontos kellék a ruha színének helyes megválasztása, meggyőződhetik bárki is, ha e vadászati módot például fekete színű ruhával próbálja meg. A vadászat alatt a bagolyt vagy jó szerencsére röpitjük fel, mert közelben oly szárnyas-ragadozók is tartózkodhatnak, melyeket nem veszünk észre s melyek rögtön lecsapnak, mihelyt a gyűlölt bagolyt észreveszik; vagy pedig csak akkor dobjuk fel azt, mikor varjakat, vagy ragadozó-szárnyasokat veszünk észre röptükben, vagy valahol felgalyazva. Ez utóbbi esetben gyakran fog megessni, hogy a vadász nem talál alkalmas rejteket s ilyenkor a földre kell feküdnie, amikor igaz, hogy a varjak csak ritkán jönnek lőtávolba, más szárnyas-ragadozók ellenben, különösen a karvaly, nem bírnak ellentálni a csábításnak. Néha, legfőképpen midőn lövésünk valamely szárnyas-ragadozót hibázott s az tovaszáll, ajánlatos az uhu gyorsan befogni s újra felvetni; ilyenkor meg szokott történni, hogy különösen a fiatal madarak a bagolyra ismét lecsapnak. Az elhibázott szárnyas-ragadozó néha akkor is szokta ismételni támadását, ha a bagolylyal más helyre megyünk át.

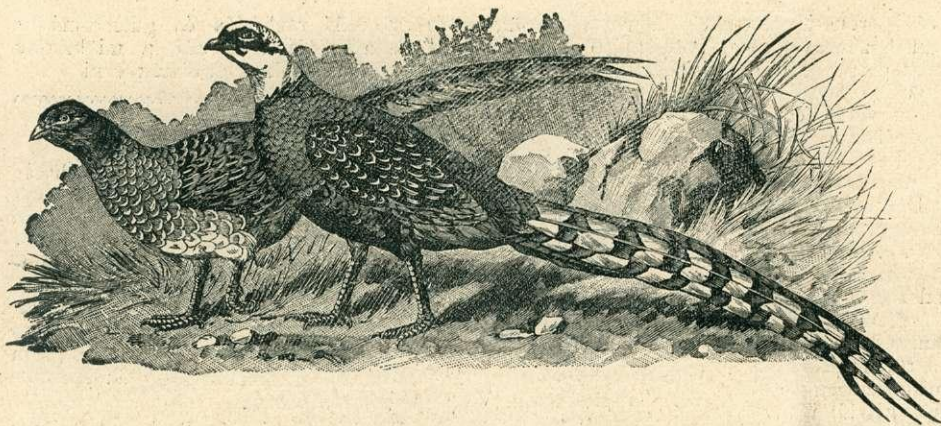
Lakatos Károly.

A budapesti aviculturái kiállítás.

(1900., október 27—30).

A budapesti fővárosi pavillonban az országos baromfi-tenyésztési egyesület október hó 26—30 közötti időben igen érdekes aviculturái kiállítást rendezett. E kiállítás sikerét az egyesület intézőinek fáradhatatlan buzgalmaival, földmívelési kormányunk pedig anyagi támogatásával biztosította; — érdekeségét meg az fokozta, hogy a kiállítás keretében — versenyen kívül — bemutatott a még csak ifjúkorát élő, de máris életerős gödöllői állami baromfi-telep kiváló tenyésztete és hogy a kiállítás keretében dermo-plasztikai kollekcziók, élő vadak: remek ezüst- és arany-fácánok, vad-ludak stb. is voltak bemutatva igen ízléses elrendezésben, melyeknek tanulmányozása az érdeklődők figyelmét ugyanolyan mérvben felkeltette, mint maga

Királyfácán (Phasianus reevesi).

a tulajdonképeni kiállítás, mely két csoportban, u. m. a különféle élő baromfiak és házi-nyulak osztályában és a baromfi-termékek osztályában került bemutatásra, az utóbbi csoportban különösen az élő piaci baromfiak és a felhizlalt s leölt (tisztított) baromfiak; valamint a baromfi-termékek, u. m. tojás, libaszőr és libamáj, fosztott és fosztatlan toll és pehely.

A kiállítás az Artézi-fürdő mellett lévő fővárosi pavillonban volt megtartva s minden előleges reklamározást mellőzve, teljes csendben készült 5 külföldi kiállítón kívül tisztán hazai anyagból és mindezek dacára 50%-kal nagyobb, gazdagabb volt valamennyi háziszárnyas-kiállításnál, a mit eddig hazánkban és a külföldön rendeztek.

A kiállítást október 27-én Darányi földművelési miniszter nyitotta meg előkelő közönség jelenlétében.

Az egész kiállítás rendkívül szép képet nyújtott igen tanulságos érdekessége mellett és mondhatjuk, meglepően sikerült összeállítás volt.

Az épület kupolás részének első termében dr. Lendl Adolf remek dermoplastikai kollekciója foglalt helyet. Kiállította a többek közt az avicultura szárnyas ellenségeit igen szép példányokban: sasokat, sólymokat és más szárnyas rablót; továbbá emlősökből szép gyűjteményt, remek vadászati trófeákat hazánkból és a Kaukázusból. Volt kitömött medve, a megszólalásig hű vizsla stb., továbbá bemutatta a baromfiak boncztanát, csontvázait (egyik felük tollban, másik felük vázban) és még sok érdekes és tanulságos dolgot, melyek méltatásául a jury első helyen a kiállítás legelőbbkelő díjával: az állami bronz-éremmel tüntette ki.

Másod- és harmadsorban Czerva Frigyes zoológiai gyűjtő és Fónagy József ismert sportsmanunk kollekciói szintazonképen hasonló kitüntetésben részesültek. Előbbi pompás tojás-gyűjteményt és kitömött madarakat mutatott be, Fónagy pedig gyönyörű élő fáczánokat, tinamu-tyúkokat, élöket és kitömötteket, igen szépen rendezve.

A főbejárattal szemben, egy czélszerű volièrben, Parthay Géza kiállítási igazgató impozáns ázsiai-galamb kiállítása volt elhelyezve 600 párban, melyhez hasonló kollekció nálunk még soha bemutatva nem volt.

Ugyancsak a galambok folytatásában 200 szebbnél-szebb tyúktörzs volt elhelyezve, míg a tyúkosztály feletti karzaton 800 darab baromfi-eszköz és baromfi-termény. A vadászok kedvéért meg kell még emlékeznünk a sok szebbnél-szebb gyémánt-, arany-, arany- és gyémánt-keresztelésű és ezüst-fácánról és egy hazai származású remek királyfácán-ról, melyet szépen kitömve Fónagy állított ki.

A remek kivitelű pavillon elő részén 50 pár tengeri nyúl tanuskodott arról, hogy az érdeklődés nálunk ez irányban is

felébredt. Egy 300 négyszögletes színben a 100 családból álló kacsa, lúd és pulyka nyújtott kétségtelen bizonyítékot arról, hogy hazai házi madaraink tenyésztése e téren az utóbbi 15 év alatt mily nagy haladást tett.

Sok neves tenyésztő állatait láttuk kiállítva, még pedig nemcsak egyes törzsek által képviselve, hanem minden fajtából több példányt is bemutatva s ez a kiállítás is meggyőződt bennünket arról, hogy hazánk gazdasági fellendülésére mily lényeges befolyást gyakorolhat a baromfi-tenyésztés ügyének felkarolása, a mit az országos baromfi-tenyésztési egyesület ügybuzgósága mellett főleg Darányi földművelésügyi miniszterünk mindenre kiterjedő gondosságának köszönhetünk.

A baromfi-tenyésztés ugyanis rendszerint a legszegényebb néposztály kereset-forrását képezi és nagyot lendíthet sorsán a szegény-ember, ha baromfi udvara a kívánalmaknak megfelel; ez azonban csak úgy biztosítható, ha módot nyújtunk a falusi kis gazdáknak arra, hogy jó faj baromfiakkal, illetve tenyészállatokkal láthassa el magát.

A jó piacz biztosításán kívül, hol a baromfi és termékei jó vevőkre talál, a földművelési kormány főtörekvését a baromfi-tenyésztés terén a kiválóbb faj-kakasoknak minél szélesebb körben való terjesztése képezi és csak egy év alatt is ezrekre megy a száma azoknak a tenyész-állatoknak, melyek a falusi baromfi-állomány vérfelújítására kiosztatnak.

Ezért bír különös fontossággal az idej baromfi kiállítás is, melynek nagyszámú egyedei a köztenyésztés előmozdítására fordíthatnak és a legszegényebb néposztály anyagi boldogulását fogják szolgálni.

A kiállításnak érdekes részét képezte még a kiállítás fardadhatatlan főrendezőjének, Parthay Géza galamb-, kanári- és díszmadár kiállítása, valamint dr. Dienes Lajos posta-galambkiállítása, fényképekben is bemutatva, mi által a posta-galambok idomítása és kibocsájtása tekintetében tájékozódást is szerezhetett a látogató.

—s.

Feleletek szerkesztőségünkhez intézett szakkérdésekre.

A Pieper és Thieme-Schlegelmilch-féle kakas nélküli fegyverekről.

(N. J. főerdész úrnak.) Piepernek két számbavehető kakas nélküli fegyvertálmánya van, az egyik a már jól ismert, de kevesek által használt u. n. „Le Rationel.” — Ez egy kissé esetlen formájú és épen nem finom, de annál tartósabb szerkezetű fegyver és mivel két kakas helyett csak egy billentyűvel bír, gyakorlatiasságra nézve a Fückert-féle u. n. korona-puskák felett áll és kivált strapációra hivatásos vadászoknak, továbbá kerülőknek, vadőröknek igen jól beválna, ha t. i. olyan drága nem volna, mint a minő. Ára ugyanis 100, 120 frt. és feljebb (1), a mely ár kerülőpuskánál talán egy kissé mégis magasra van szabva, mert tényleg ez a fegyver csakis szolgálati strapációra s nem gavallér vadásznak való s mint ilyen, igazán páratlan. Szerkezetéről röviden a következő ismertetést adhatjuk. — Mint említők, nincs kakasa, ehelyett baloldali részén elhelyezett pedálszerű billentyűvel bír, melynek előretolása által mindkét ütőrugó megfeszíthető, — viszont ugyanezen billentyű vissza (hátra) tolása által a megfeszült ütőrugók ismét passzív állapotba helyezhetők, még akkor is, ha a lakatszerkezet a fegyver kinyitása alkalmával önműködőleg húzódott is föl. — Piepernek a másik legújabb Hammerles szerkezetét az alábbi ábrával óhajtjuk inkább érzékíteni, mint sok szóval tárgyalni. Míg a »Le Rationel« szerkezetének alap gondolatát részint